

Улога ОУН у очувању мира у свету

Стварање ОУН

На основу многобројних конференција, аката и декларација Савезника током Другог светског рата, створена је међународна организација држава за очување мира у свету и мирољубиве сарадње међу народима. Први корак у стварању ове организације била је Атланска повеља из 1941. године у којој су изнети заједнички циљеви САД и Велике Британије, као две водеће државе антихитлеровске коалиције. Први нацрт ове организације израђен је на Конференцији у Вашингтону од августа до октобра 1944. године, којој су присуствовали представници Кине, Велике Британије, СССР и САД.

Организација је основана на Конференцији Сан Франциску од априла до маја 1945. године, на којој су 50 држава потписале Повељу Уједињених нација и Статут новог Међународног суда правде. Повеља је ступила на снагу 24. октобра 1945. године, па се тај дан слави као дан ОУН. Југославија је потписала Повељу ОУН 29. јуна 1945. године и то је први међународни уговор Нове Југославије.

Основни циљеви ОУН су: одржавање међународног мира и безбедности; развијање пријатељских односа међу народима на темељу поштовања равноправности и самоопредељења народа; решавање међународних проблема економског, социјалног или хуманитарног карактера путем сарадње; јачање поштовања права човека и основних људских слобода; усклађивање делатности разних народа на постизању ових циљева.

Органи УН

Уједињене нације се састоје из 6 главних органа: Генерална скупштина, Савет безбедности, Међународни суд правде, Економско-социјални савет, Старатељски савет, Секретаријат. У Генералној скупштини све земље чланице су заступљене са по једним гласом, без обзира на њихову величину. Одлуке се доносе двотрећинском већином. Савет безбедности се састоји из 15 чланица – 5 сталних (САД, Велика Британија, Француска, Кина и Русија) и 10 несталних, који се бирају на 2 године. Иако се Уједињене нације заснивају на принципу једнакости, ови 5 сталних чланица Савета безбедности имају право вета, односно могу да забране сваку одлуку која није у складу са њиховим интересима.

Седиште ОУН је у Њујорку. Главни административни службеник УН је генерални секретар, чији је мандат 5 година, са могућношћу реизбора. Тренутни генерални секретар је Антонио Гутераш Уједињене нације имају 193 чланица.

Специјализовани програми УН

УНЕСКО - Организација Уједињених нација за образовање, науку и културу је специјална организација УН основана 1946. године. Основни циљ организације је да допринесе миру и сигурности кроз подржавање сарадње међу нацијама кроз образовање, науку и културу.

Списак места светске баштине у Србији: Културно-историјски регион Старог Раса и Манастира Сопотани, Манастир Студеница, Манастир Дечани, Пећка патријаршија, Манастир Грачаница, Богородица Љевишка, Римска палата Гамзиград.

УНИЦЕФ је међународни фонд за децу и омладину, који се брине о квалитету њиховог животног стандарда. Финансира се у целисти добровољним прилозима влада и фондација, као и фирми и грађана. Првобитна идеја за оснивање фонда била је помоћ деци Европе након завршеног Другог светског рата. Унићефови задаци су се са временом мењали. Након Европе, Уницеф је усмерио помоћ на друге делове света, како би помогао деци у Африци, Азији и Јужној Америци. Уницефова помоћ је поновно усмерена на Европу и то на њен источни део након пада социјализма у том делу Европе.